

22ste vergadering

Dinsdag 7 november 1995

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Deetman

Tegenwoordig zijn 134 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Assen, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Boogaard, Van den Bos, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, M.M. van der Burg, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, De Cloe, Cornielje, Crone, Deetman, Van Dijke, Dijksma, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Van Erp, Esselink, Essers, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Van Heemst, Heerma, Van der Heijden, Hendriks, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Huys, Janmaat, Jeekel, De Jong, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Koning, Korthals, Lambrechts, Lansink, Leerkes, Leers, Liemburg, Lilipaly, Marijnissen, Mateman, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noormanden Uyl, Oedayraj Singh Varma, Passtoors, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Rosenmüller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Sterk, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Van Traa, Valk, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Verkerk, Versnel-Schmitz, Verspaget, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voulte-Droste, Vreeman, B.M. de Vries, J.M. de

Vries, Wallage, Van Walsem, Van Waning, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Wolters, Ybema, Van Zijl, Zijlstra, Zonneveld en Van Zuijlen,

en de heren Kok, minister-president, minister van Algemene Zaken, Dijkstal, vice-minister-president, minister van Binnenlandse Zaken, Van Mierlo, vice-minister-president, minister van Buitenlandse Zaken, Ritzen, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Voorhoeve, minister van Defensie, mevrouw Jorritsma-Lebbink, minister van Verkeer en Waterstaat, de heren Pronk, minister voor Ontwikkelings-samenwerking, en Patijn, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Dankers, Van Rooy, Dijksman, Oudkerk, Van Oven, Rehwinkel en H. Vos, wegens ziekte;

Hendriks en Houda, wegens bezigheden elders;

Middel en Woltjer, wegens verblijf buitenlands;

Stellingwerf, wegens verblijf buitenslands, de gehele week.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

□

De **voorzitter**: Geachte medeleden. Gisteren hebben velen van ons met

ontroering de beelden gezien van de begrafenis van de Israëlische premier Yitzhak Rabin. Zijn dood heeft ook ons geschokt. Het deed goed dat bij de begrafenis ons land was vertegenwoordigd door Hare Majesteit de Koningin, vergezeld van de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken.

Het is passend dat ook wij vandaag in deze zaal getuigen van onze betrokkenheid bij de gebeurtenissen in Israël, een land waar wij ons over partijgrenzen heen mee verbonden voelen en een land dat ons hoop geeft. Hoop durfden we in het bijzonder te voelen toen Yitzhak Rabin, de opperbevelhebber van het Israëlische leger in de zesdaagse oorlog van 1967, de latere minister van Defensie, de man van de harde reactie op de Intifada, toen die man de weg van de vrede insloeg, zoals zijn voorganger en partijpolitieke tegenpool Menachem Begin dat meer dan tien jaar eerder had gedaan.

Enkelen onder ons hebben het voorrecht gehad hem te mogen ontmoeten onder andere toen hij vorig jaar tijdens een officieel bezoek aan ons land de beide Kamers bezocht. Wij herkenden in deze eerste in Israël zelf geboren Israëlische premier een nuchterheid ± "eerst zien dan geloven" ± die niet leidt tot grote retoriek en evenmin tot diplomatieke hoffelijkheden. Maar deze stugge soldaat voelde net als zijn voorgangers, waarvan de Torah de geschiedenissen vertelt, dat de echte oplossing niet uit de loop van een geweer komt.

De veiligheid van zijn land en zijn volk heeft hij zijn gehele leven voor ogen gehad. De nu lopende vredesonderhandelingen vond hij, de emoties opzij zettend, rationeel noodzakelijk. Op 13 september 1993,